

HRVATSKI JEZIK

osnovna razina

KNJIŽEVNOST I JEZIK

HRV B IK-1 D-S022

HRVB.22.HR.R.K1.32

6519

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **80** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, **ali odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.**

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 32 stranice, od toga 4 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Ispravno

A	X	B		C	
---	---	---	--	---	--

Ispravan pogrešan unos

A	●	B		C	X
---	---	---	--	---	---

Neispravno

A		B	X	C	○
---	--	---	---	---	---

C

↑

↑

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Pozorno pročitajte polazni tekst (prvi tekst) i riješite 1., 2., 3., 4. i 5. zadatak.
Zadatci 1., 2. i 3. odnose se na polazni tekst, a zadatci 4. i 5. odnose se i na polazni tekst i na teoriju književnosti.

Prvi tekst

Rodu o jeziku

Svaka zvijezda svojim svjetlom sijeва,
Svaka ptica svojim glasom spiјеva,
Ti jezikom svojim zbori!
Slatkim glasom materinim
Odlikuj se među inim!
Bog bo mili s njim te stvori,
Njim da budeš svoj svojemu,
Njim da srcu odolijevaš,
Njim da plačeš i popijevaš,
I njim da se moliš njemu!

(...)
Ljub' si, rode, jezik iznad svega,
U njem živi, umiraj za njega!
Po njemu si sve što jesi:
Svoje tijelo, udo svijeta,
Bus posebnog svoga cvijeta
U naroda silnoj smjesi,
Bez njega si bez imena,
Bez djedova, bez unuka,
U prošasti, sjena puka,
Ubuduće niti sjena!

Petar Preradović

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>1. Koja se sintagma odnosi na jezičnu posebnost svakoga naroda?</p> <p>A. glas materini B. bus cvijeta C. silna smjesa D. sjena puka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>2. Na što se odnosi podcrtana riječ u sljedećemu stihu?</p> <p><i>U njem živi, umiraj za <u>njega</u>!</i></p> <p>A. na Boga B. na jezik C. na pjesništvo D. na svijet</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>3. Što znači riječ <i>prošast</i> u sljedećim stihovima?</p> <p><i>U prošasti, sjena puka, Ubuduće niti sjena!</i></p> <p>A. plašljivost B. pojavnost C. prolaznost D. prošlost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>4. Koja je stilska figura upotrijebljena u sljedećim stihovima?</p> <p><i>Njim da budeš svoj svojemu, Njim da srcu odolijevaš, Njim da plačeš i popijevaš, I njim da se moliš njemu!</i></p> <p>A. anadiploza B. anafora C. epifora D. simploka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>5. Kojoj lirskoj vrsti pripada polazni tekst?</p> <p>A. ditirambu B. elegiji C. himni D. odi</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (drugi tekst) i riješite 6., 7., 8., 9. i 10. zadatak.
Zadatci 6., 7. i 8. odnose se na polazni tekst, a zadatci 9. i 10. odnose se i na polazni tekst i na teoriju književnosti.

Drugi tekst

Srodnost

Đurđić, skroman cvjetić, sitan, tih i fin,
Dršće, strepi i zebe kao da je zima;
Zvoni bijele psalme snježnim zvončićima
Potajno kraj vrbe gdje je stari mlin.

Pramaljeća blagog ovaj rosni sin
Najdraži je nama među cvjetovima;
Boju i svježi miris snijega i mlijeka ima,
Nevin, bijel i čist ko čedo, suza i krin.

Višega života otkud slutnja ta
Što je kao glazba budi miris cvijeća?
Gdje je tajna duše koju đurđić zna?

Iz đurđića diše naša tiha sreća:
Miris tvoga bića, moja Ljubavi,
Slavi drobni đurđić, cvjetić ubavi.

Antun Gustav Matoš

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>6. Koji se motiv uz ljubavni motiv pojavljuje u polaznome tekstu?</p> <p>A. domoljubni B. pejzažni C. religiozni D. socijalni</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>7. Koji je od sljedećih motiva upotrijebljen kao simbol?</p> <p>A. vrba B. stari mlin C. pramaljeće D. miris cvijeća</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>8. Što znači riječ <i>čedo</i> u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>Nevin, bijel i čist ko čedo,</i></p> <p>A. anđeo B. dijete C. obraz D. suza</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>9. U kojemu je od sljedećih stihova upotrijebljena sinestezija?</p> <p>A. <i>Đurđić, skroman cvjetić, sitan, tih i fin,</i> B. <i>Zvoni bijele psalme snježnim zvončićima</i> C. <i>Nevin, bijel i čist ko čedo, suza i krin.</i> D. <i>Miris tvoga bića, moja Ljubavi,</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>10. Kojemu pjesničkomu obliku pripada polazni tekst?</p> <p>A. gazeli B. idili C. kanconi D. sonetu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p>	<div><p>01</p></div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (treći tekst) i riješite 11., 12., 13., 14. i 15. zadatak. Zadatci 11. i 12. odnose se na polazni tekst, zadatci 13. i 14. odnose se i na polazni tekst i na teoriju književnosti, a zadatak 15. odnosi se i na polazni tekst i na djelo u cjelini.

Treći tekst

Dante Alighieri, *Pakao*

Već umiraše dan, i mrak je sinji
već svemu živom trude ublaživo,
što god se gdje na našoj zemlji kinji,

a ja sam sa'm tegobe iščekivo
putovanja i učešća u jadu,
što sve će pričat pamćenje mi živo.

Nek muze mi i genij pomoć dadu!
Pamet, što pisa, kud mi noga gazi,
nek ovdje vrijednost pokaže na radu!

„Pjesniče!”, rekoh, „što me vodiš, pazi,
da li je snaga dosta jaka moja,
prije no strmoj povjeriš me stazi.

Silvijev otac, priča knjiga tvoja,
u besmrtni je svijet za živućega
još tijela pošo i uz čula svoja,

pa ako mu je protivnik zla svega
sklon bio, slavno misleći na djelo
i tko će izić i kakav od njega,

to bješe pravo, kad se sudi zrelo,
jer od njeg je, po višnjoj zapovijedi,
poteko Rim i rimsko carstvo cijelo,

koji i koje, pravo reći vrijedi,
za sveto mjesto bjehu odabrati,
velikog Petra nasljednik gdje sjedi.

(...)”

HRV B IK-1 D-S022

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>11. Kojim je od sljedećih stihova izrečena pripovjedačeva sumnja u samoga sebe?</p> <p>A. <i>Pamet, što pisa, kud mi noga gazi, nek ovdje vrijednost pokaže na radu!</i></p> <p>B. <i>„Pjesniče!”, rekoh, „što me vodiš, pazi, da li je snaga dosta jaka moja,</i></p> <p>C. <i>u besmrtni je svijet za živućega još tijela pošo i uz čula svoja,</i></p> <p>D. <i>pa ako mu je protivnik zla svega sklon bio, slavno misleći na djelo</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>12. Što znači riječ <i>kinji</i> u sljedećemu stihu?</p> <p><i>što god se gdje na našoj zemlji kinji,</i></p> <p>A. klanja</p> <p>B. muči</p> <p>C. srami</p> <p>D. žuri</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>13. Koja je od sljedećih stilskih figura upotrijebljena u sljedećim stihovima?</p> <p><i>Već umiraše dan, i mrak je sinji već svemu živom trude ublaživo,</i></p> <p>A. personifikacija</p> <p>B. eufemizam</p> <p>C. hiperbola</p> <p>D. simbol</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>14. Koji je epski postupak upotrijebljen u sljedećemu stihu?</p> <p><i>Nek muze mi i genij pomoć dadu!</i></p> <p>A. invokacija</p> <p>B. naracija</p> <p>C. retardacija</p> <p>D. retrospekcija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>15. Tko je <i>pjesnik</i> u sljedećemu stihu?</p> <p><i>„Pjesniče!”, rekoh, „što me vodiš, pazi,</i></p> <p>A. Dante</p> <p>B. Homer</p> <p>C. Silvije</p> <p>D. Vergilije</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p> <div><p>01</p></div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (četvrti tekst) i riješite 16., 17., 18., 19. i 20. zadatak. Zadatci 16., 17., 18. i 19. odnose se na polazni tekst, a zadatak 20. odnosi se i na polazni tekst i na teoriju književnosti.

Četvrti tekst

Johann Wolfgang Goethe, *Patnje mladoga Werthera*

5. rujna

Napisala je svome mužu ceduljicu i poslala je na ladanje gdje se zadržavao zbog poslova. A tako je počinjala: „Najbolji i najdraži, dođi čim uzmogneš, očekujem te sa tisuću radosti.” Prijatelj koji je naišao donio je vijest da se zbog nekih okolnosti ne može tako brzo vratiti. *Billet*¹ ostade na stolu i dopade mi navečer ruku. Pročitao sam i pritom se nasmiješio; pitala me zašto se smješkam? „Kakav je božanski dar mašta”, kliknuo sam, „mogao sam se načas obmanuti da je poruka upućena meni.” Prekinula me; činilo se da joj se moja primjedba nije svidjela, a ja sam zašutio.

6. rujna

Teško mi je bilo, ali sam se ipak odlučio odložiti obični modri frak u kojem sam s Lottom prvi put plesao; no u posljednje je doba vidljivo dotrajao pa sam dao napraviti novi posve nalik prijašnjemu: ovratnik i zavrnuti rukavi i opet žuti prsluk i hlače uz modro sukno.

Ipak neće djelovati kao onaj prije. Ne znam, držim da će mi s vremenom omiliti.

¹*billet* – kratko pisano priopćenje, cedulja

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>16. Zašto se pripovjedač nasmiješio?</p> <p>A. jer je mislio da je poruka upućena njemu B. jer se Lottin suprug ne može brzo vratiti C. zbog poslovnih okolnosti na ladanju D. zbog iznenadnoga dolaska prijatelja</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>17. Gdje se nalazio Lottin suprug?</p> <p>A. na seoskome imanju B. u gradskoj pisarnici C. na hodočašću D. u inozemstvu</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>18. Zašto je pripovjedač naručio novo odijelo?</p> <p>A. jer ga je staro odijelo podsjećalo na ples B. jer se frak nije slagao s bojom prsluka C. jer su na fraku bili prekratki rukavi D. jer je staro odijelo bilo dotrajalo</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>19. Što znači riječ <i>obmanuti</i> u sljedećemu primjeru?</p> <p>„mogao sam se načas obmanuti da je poruka upućena meni.”</p> <p>A. ražalostiti se B. uplašiti se C. zamisliti se D. zavarati se</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>20. Koja je od sljedećih stilskih figura upotrijebljena u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>očekujem te sa tisuću radosti.</i></p> <p>A. eufemizam B. hiperbola C. metafora D. personifikacija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p>	<div><p>01</p></div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (peti tekst) i riješite 21., 22., 23., 24. i 25. zadatak. Zadatci 21. i 22. odnose se na polazni tekst, a zadatci 23., 24. i 25. odnose se i na polazni tekst i na djelo u cjelini.

Peti tekst

Ante Kovačić, *U registraturi*

Eh, i meni bijaše žao „našega dobrotvora”... Nije dragi Žorž shvaćao onoga što sam ja znao... Mjesec dana trajahu – gotovo bih rekao porođajne muke našega milosrdnoga... Tu je došao nekakav „pojet”, tako ga barem obično nazivlje *illustrissimus*, donesavši „veliki govor na malenom papiru”, kako je on sam rekao...

(...) No, ja slušah zapovijed da imadem prepisati što prije što većim i ljepšim slovima taj „veliki govor s maloga papira...” Dobrotvor jošte opomenu uzdišući da će to biti neka neznatna otplata za njegova dobročinstva. Ne propusti ujedno zalomiti rukama i probugariti: kako je nezahvalan čitav taj svijet! Koliko li on ne ispoklanja, ne preplaćuje, ne uzdostavlja, ne podiže... a onamo niotkuda naplate i zahvalnosti. (...)

Pojet zadivljen pobožno sluša dobrotvora, neprestance sagiblje hrbat i klanja se, odobravajući velike misli trbušastoga Mecene. – Izdiri, Vanča! Na posao! Što si se sada ovdje ustobočio? – zakriča zlovoljno na me Mecena.

Muka bijaše prepisivati taj pojetov govor, pa me je žalio i sam plemeniti rođak Žorž, ljuteći se na ono mazalo i čankoliza što se onakvim litanijama usuđuje uznemiravati milostivoga, koji ionako ne može mirno spavati...

Ali istom tada otpoče muka i nauka kada sam ja taj govor prepisao. Milostivi dobrotvor stade napamet učiti, a učio je čitav mjesec dana.

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>21. Zašto je Vanča trebao prepisati govor za Mecenu?</p> <p>A. da bi dokazao svoje umijeće pisanja B. da bi pokazao zahvalnost Meceni C. da bi ublažio Žorževu ljutnju D. da bi postidio autora govora</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>22. Koji od sljedećih primjera iskazuje ponizno ponašanje?</p> <p>A. <i>Mjesec dana trajahu – gotovo bih rekao porođajne muke našega milosrdnoga</i> B. <i>uzdišući da će to biti neka neznatna otplata za njegova dobročinstva.</i> C. <i>a onamo niotkuda naplate i zahvalnosti.</i> D. <i>zadivljen pobožno sluša dobrotvora, neprestance sagiblje hrbat i klanja se,</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>23. Tko je autora govora nazvao <i>pojetom</i>?</p> <p>A. dobrotvor Mecena B. Ivica Kičmanović C. kumordinar Žorž D. Rudimir Bombardirović</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>24. Na što se odnosi riječ <i>litanijs</i>?</p> <p>A. na Vančino prepisivanje govora B. na dobrotvorove opomene C. na Žoržove tužaljke D. na govor poete</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>25. Koja se od sljedećih riječi odnosi na <i>pojetu</i>?</p> <p>A. čankoliz B. illustrissimus C. milosrdni D. rođak</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (šesti tekst) i riješite 26., 27., 28., 29. i 30. zadatak. Zadatci 26., 27. i 28. odnose se na polazni tekst, zadatak 29. odnosi se i na polazni tekst i na teoriju književnosti, a zadatak 30. odnosi se na povijest književnosti.

Šesti tekst

Miroslav Krleža, *Povratak Filipa Latinovicza*

Sve je znao kako dolazi: i kvaka u ruci, i težak, masivan otpor vratnica, i dugi neprozračeni hodnik namazan sivom uljenom bojom, i drvene stube, i veliki bijelo uokvireni prozor u međukatu s izgledom u vrt. Stojeći pred stranom i zaključanom kućom, Filipu je palo na um kako bi bilo da uđe. Pristupio je tiho vratima, primio za tešku hladnu kvaku, kvaka je popustila i vrata su se otvorila: kuća nije bila zaključana. Zatvorio je za sobom nečujno ulazna vrata i polagano kao tat, da se nije čulo savršeno ništa, na prstima, bez daha, dovukao se do prozora u međukatu. Prozor je bio otvoren, a vrt je već bio pun bijele jutarnje svjetlosti. U starom ogromnom razlistanom orahu bilo je mnogo cvrkuta ptičjeg. Stajao je tiho taj stari vrt, sa svoje četiri simetrične bijele staze, sa rascvalim žutim ružama i staklenim kuglama i patuljcima i vodoskokom i zlatnim ribicama, kao netaknut, savršeno uredan, poliven, obrezan, kao da se nije ništa dogodilo i kao da se u životu uopće ništa ne događa. Pod zidom, obraslim vinjagom, iza gustog zimzelena, vidio se krov kokošinjca. „Tepihklopper“ je bio pred kokošinjcem, onaj isti tepihklopper na kome je Filip palio vatromet u predvečerje Karolinine svadbe.

HRV B IK-1 D-S022

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>26. Koji od sljedećih primjera ističe Filipovo sjećanje?</p> <p>A. <i>Sve je znao kako dolazi: i kvaka u ruci, i težak, masivan otpor vratnica,</i> B. <i>Filipu je palo na um kako bi bilo da uđe.</i> C. <i>kuća nije bila zaključana.</i> D. <i>Zatvorio je za sobom nečujno ulazna vrata</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. Što znači riječ <i>tat</i> u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>polagano kao tat, (...) dovukao se do prozora u međukatu.</i></p> <p>A. lopov B. prosjak C. slikar D. zaručnik</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>28. Što je potaknulo sjećanje na Karolinu?</p> <p>A. tepihkloper B. ptičji cvrkut C. stari orah D. ruže</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>29. Koja je od sljedećih stilskih figura upotrijebljena u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>vr̂t, sa svoje četiri simetrične bijele staze, sa rascvalim žutim ružama i staklenim kuglama i patuljcima i vodoskokom i zlatnim ribicama,</i></p> <p>A. asindeton B. inverzija C. polisindeton D. retoričko pitanje</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>30. Koji je autor također pisao o temi povratka u djetinjstvo?</p> <p>A. Albert Camus B. Ernest Hemingway C. Franz Kafka D. Marcel Proust</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Pozorno pročitajte polazni tekst (sedmi tekst) i riješite 31., 32., 33., 34. i 35. zadatak. Zadaci 31., 32., 33. i 34. odnose se na polazni tekst, a zadatak 35. odnosi se i na polazni tekst i na teoriju književnosti.

Sedmi tekst

Ivan Gundulić, *Dubravka*

LJUBDRAG

Ah, sad poznam da ne vara
u sudu se tko govori
da koliko svijet se stara¹,
toliko je huđi i gori.

U moje vrijeme narav ina
i nauka biješe od ljudi;
sve je drugoga sad načina,
druga doba, druge čudi.

U dni moje viđaše se
o koristi gdi svak radi;
uzlotrilo² sada sve se
živu isprazno stari i mladi.

Prije bijeljahu sva mjesta se
našim stadim bezbrojnima;
sad dubrava sva ne pase
što u mē doba jedan ima.
(...)

Nošahu se opletene
u bio gajtan prije kose;
sad pram u cklo³ pletu žene,
a zrcalo im glave nose.

Prije bijehu bistri viri
da čis⁴ ogled svemu daju;
vilami se sad pastiri
u zatioku⁵ ogledaju.

Vladaše se u mǎ ljeta
mlados svjetom od staraca;
sad čut mladi neće svjeta
ni od istijeh njih otaca.

¹se stara – stari

²uzlotrilo – iskvarilo

³cklo – staklo

⁴čis – čist, jasan

⁵u zatioku – u zatiljku

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>31. Za čim žali Ljubdrag?</p> <p>A. za neiskorištenim prilikama B. za izgubljenom slobodom C. za neostvarenom ljubavi D. za prošlim vremenima</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>32. Koji od sljedećih stihova izriču da su ljudi prije radili za opće dobro?</p> <p>A. <i>da koliko svijet se stara, toliko je huđi i gori.</i> B. <i>U moje vrijeme narav ina i nauka biješe od ljudi;</i> C. <i>U dni moje viđaše se o koristi gdi svak radi;</i> D. <i>sad dubrava sva ne pase što u mê doba jedan ima.</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>33. Što o ženama izriču sljedeći stihovi?</p> <p><i>sad pram u cklo pletu žene, a zrcalo im glave nose.</i></p> <p>A. Žene iskazuju svoju mudrost. B. Žene čeznu za bogatstvom. C. Žene se vole uljepšavati. D. Žene vole ogovarati.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>34. Što izriču sljedeći stihovi?</p> <p><i>sad čut mladi neće svjeta ni od istijeh njih otaca.</i></p> <p>A. Mladi ne žele slušati savjete svojih očeva. B. Mladi se žele okoristiti bogatstvom očeva. C. Mladi ne žele pomoći svojim očevima. D. Mladi žele vladati umjesto očeva.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>35. Na kojoj se od sljedećih stilskih figura temelji Ljubdragov monolog?</p> <p>A. na alegoriji B. na antitezi C. na hiperboli D. na gradaciji</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora s dopunjavanjem

U sljedećim zadatcima zadanu rečenicu dopunite jednim od ponuđenih odgovora.

Od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

36. Dopunite sljedeću rečenicu.

Stilska figura karakteristična za narodno pjesništvo, sastavljena od pitanja, mogućih odgovora, njihove negacije i konačnoga odgovora, naziva se ____.

- A. gradacija
- B. polisindeton
- C. retoričko pitanje
- D. slavenska antiteza

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

37. Dopunite sljedeću rečenicu.

Grčki junak koji je sudjelovao u Trojanskom ratu i isticao se hrabrošću, odanošću i prijateljstvom, a sukobio se sa svojim zapovjednikom zbog robinje jest ____.

- A. Agamemnon
- B. Ahilej
- C. Odisej
- D. Patroklo

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

38. Dopunite sljedeću rečenicu.

Autor učene komedije u doba renesanse u kojoj se obrađuje svjetovna tematika, a koja počinje predgovorom o podjeli ljudi na dobre i zle zove se ____.

- A. Džore Držić
- B. Hanibal Lucić
- C. Marin Držić
- D. Mavro Vetranović

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

39. Koje se književno razdoblje veže uz pokret katoličke obnove?

- A. renesansa
- B. barok
- C. klasicizam
- D. romantizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

40. Koliko je pjevanja u Danteovoj *Božanstvenoj komediji*?

- A. tri
- B. devet
- C. trideset tri
- D. sto

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

41. Gdje se zbiva radnja drame *Dundo Maroje*?

- A. u Ankoni
- B. u Dubrovniku
- C. u Rimu
- D. u Splitu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>42. Koje književno djelo obilježava početak razdoblja hrvatske moderne?</p> <p>A. <i>Kip domovine leta 188*</i> B. <i>Misao na vječnost</i> C. <i>Prijan Lovro</i> D. <i>Tena</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>43. Koji je od sljedećih likova iz Šenoina romana <i>Zlatarovo zlato</i> intrigant?</p> <p>A. brijač Grga B. njemak Jerko C. plemić Stjepko D. vojnik Miloš</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>44. Koju je od sljedećih pjesama napisao Tin Ujević?</p> <p>A. <i>Balada iz predgrađa</i> B. <i>Majstore, ugasi svijeću</i> C. <i>Svakidašnja jadikovka</i> D. <i>Tvrđava koja se ne predaje</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>45. Koji je časopis uređivao Antun Branko Šimić?</p> <p>A. <i>Danas</i> B. <i>Kolo</i> C. <i>Vijavicu</i> D. <i>Vijenac</i></p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p> <div><p>01</p></div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci povezivanja

U sljedećim zadatcima svaki sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Svaki sadržaj označen slovom može se povezati **jedanput ili više puta**.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

46. Svaki književni lik povežite s književnim djelom u kojemu se pojavljuje.

1. Eugène de Rastignac
2. Gregor Samsa
3. Jacques Collin
4. Lizaveta Ivanovna
5. Sonja Marmeladova

- A. Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Zločin i kazna*
- B. Franz Kafka, *Preobražaj*
- C. Honoré de Balzac, *Otac Goriot*

	A.	B.	C.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐

HRV B IK-1 D-S022

05

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

47. Svakoga autora povežite s književnim razdobljem u kojemu je stvarao.

1. Ivan Gundulić
2. Ivan Mažuranić
3. Marko Marulić
4. Petar Hektorović
5. Petar Preradović

- A. renesansa
- B. barok
- C. romantizam

	A.	B.	C.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐

HRV B IK-1 D-S022

05

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

48. Koja je od sljedećih riječi pravopisno točna?

- A. izviještavati
- B. premiještati
- C. razriješavati
- D. zapovijedati

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

49. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga slova?

- A. Ove će godine oputovati u hrvatsko Zagorje.
- B. Ove će godine oputovati u Hrvatsko zagorje.
- C. Ove će godine oputovati u hrvatsko zagorje.
- D. Ove će godine oputovati u Hrvatsko Zagorje.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

50. Koji je slog naglašen u riječi *vokalizacija*?

- A. prvi
- B. drugi
- C. treći
- D. četvrti

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

51. Koja je glasovna promjena provedena u sljedećemu primjeru?

trbuh – trbusi

- A. jotacija
- B. palatalizacija
- C. sibilizacija
- D. vokalizacija

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>52. U kojemu je od sljedećih primjera provedena palatalizacija?</p> <p>A. kaša – kašica B. knjiga – knjižica C. mačka – mačkica D. sreća – srećica</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>53. Koji morfem ima značenje 'vršiteljica radnje' u riječi <i>pjevačica</i>?</p> <p>A. pjev- B. -ač- C. -ic- D. -a</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>54. Koji je točan posvojni pridjev od prezimena <i>Goethe</i>?</p> <p>A. Goetheev B. Goetheov C. Goethev D. Goethov</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>55. Koja je od sljedećih vrsta riječi promjenjiva?</p> <p>A. prijedlozi B. uzvici C. veznici D. zamjenice</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>56. Koji je točan vokativ jednine imenice <i>dječak</i>?</p> <p>A. dječāće B. dječāče C. dječāku D. dječak</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p> <div><p>01</p></div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>57. Koji je točan akuzativ jednine imenice <i>kći</i>?</p> <p>A. kći B. kćer C. kćerku D. kćeri</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>58. Koji je točan glagolski prilog sadašnji od glagola <i>pečí</i>?</p> <p>A. pečeći B. pečujući C. pećući D. pekući</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>59. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen prijelazni glagol?</p> <p>A. Nasmijao nam se. B. Prestrašio nas je. C. Sramio nas se. D. Lagao nam je.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>60. Koja je riječ u sljedećoj rečenici odnosna zamjenica?</p> <p><i>Govorili ste mi o svojem kraju iz kojega su potekli naši poznati književnici.</i></p> <p>A. mi B. svojemu C. kojega D. naši</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>61. U kojoj je od sljedećih rečenica točan oblik glagola <i>htjeti</i>?</p> <p>A. Ona je htijela doputovati. B. Mi smo htjeli doputovati. C. On je htjeo doputovati. D. On je htijo doputovati.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p>	<div><p>01</p></div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>62. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ prilog?</p> <p>A. Učenici su kažnjeni zbog <u>brzopletosti</u>. B. <u>Brzopleti</u> su učenici na lošem glasu. C. Učenici opet <u>brzopleto</u> prepisuju. D. Neki su učenici uvijek <u>brzopleti</u>.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>63. U kojoj je od sljedećih rečenica točan komparativ pridjeva?</p> <p>A. Crveni je cvijet bio <u>ljepšiji</u> od bijeloga. B. Rublje je bilo <u>bjelje</u> od snijega. C. Imao je kosu <u>svijetliju</u> od sunca. D. Bio je <u>lijenji</u> od brata.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>64. Koja je od sljedećih rečenica gramatički točna?</p> <p>A. Nismo čuli ni za kakve spletke. B. Nismo to očekivali od nikoga. C. Nismo nizašto raspoloženi. D. Nismo zadovoljni s ničim.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>65. U kojoj je od sljedećih rečenica točno upotrijebljen prijedlog <i>preko</i>?</p> <p>A. Izražava osjećaje preko pjesama. B. Imao je preko deset nadimaka. C. Platilo je račun preko kartice. D. Prešao je preko uske ceste.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>66. U kojoj je od sljedećih rečenica riječ <i>grad</i> objekt?</p> <p>A. U gradu je mnogo studenata. B. Predali su nam ključeve grada. C. Sagradili su veliki grad. D. Grad će uskoro nestati.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S022</p> <div><p>01</p></div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>67. U kojemu se od sljedećih primjera riječi slažu i u rodu, i u broju, i u padežu?</p> <p>A. planina Dinara B. grad Vinkovci C. rijeka Dunav D. otok Jabuka</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>68. Koliko je surečenica u sljedećoj složenoj rečenici?</p> <p><i>Usprkos teškim kušnjama kroz koje je prošao, hrvatski je jezik ipak očuvao svoju posebnost, čemu su pripomogla mnoga vrijedna stručna djela.</i></p> <p>A. jedna B. dvije C. tri D. četiri</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>69. Koja je od sljedećih zavisnosloženih rečenica objektna rečenica?</p> <p>A. Rekli su nam da se moramo žaliti na sudsku odluku. B. Magla je tolika da moramo odgoditi putovanje. C. Osjeća se da će uskoro izbiti sukob. D. Sjeo je da bi pričekao prijatelja.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>70. Koji od sljedećih frazema znači <i>pridržavati se obećanja</i>?</p> <p>A. razbacivati se riječima B. voditi glavnu riječ C. ostati bez riječi D. biti od riječi</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>71. Što su bohemizmi?</p> <p>A. posuđenice iz portugalskoga jezika B. posuđenice iz mađarskoga jezika C. posuđenice iz poljskoga jezika D. posuđenice iz češkoga jezika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

HRV B IK-1 D-S022

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

72. Koje je od sljedećih djela rječnik?

- A. *Dizionario italiano-latino-illyrico*
- B. *Ilirska slovnica*
- C. *Institutionum linguae Illyricae libri duo*
- D. *Skladnja hrvatskog jezika*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S022

01

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

